

22. 4. – 5. 5. 2006

SVĚT KNIHY

na jevišti

III. ročník

ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENA

Svět knihy na jevišti potřetí aneb **Vzhůru na sever!**

(nejen dramaturgie literárních děl)

Před třemi lety vznikl nápad doprovodit tradiční **mezinárodní veletrh Svět knihy Praha** netradiční divadelní přehlídkou. Netradiční v tom smyslu, že to bude přehlídka vždy tematicky spřízněná s centrální expozicí, že bude přesahovat literaturu směrem k jejímu zpřítomnění na scéně... Stalo se. **Svět knihy na jevišti** se již mezi návštěvníky veletrhu a diváky vžil coby užitečný bedekr při cestách za divadelními adaptacemi a hrami do nejrůznějších světových končin.

Letos poputujeme od **22. dubna do 5. května** na sever! Do Norska, Dánska, Švédska, Finska, na Island, ale také do Estonska, Lotyšska a Litvy...

V programu, který letos nabídne nejen pražské, ale i mimopražské inscenace nejrůznějších druhů a žánrů, i typů divadel, samozřejmě nesmějí chybět hned dva významní oslavenci: **Hans Christian Andersen** a **Henrik Ibsen**.

Prvního z nich nahlédneme ze třech rozdílných úhlů: velkorysý **Mahenovy činohry ND v Brně**, která uvede snad nejznámější Andersenovu pohádku **Sněhová královna**, komorně pojaté půvabné **Malenky** ve studiu divadla **Minor** a Andersenuv život jako kouzelnou i krutou „pohádku“ zatančí (!) **balet Divadla F.X. Šaldy v Liberci**. V pražské Arše věnovali nesmrtelnému dánskému pohádkáři dokonce celou trilogii: **Niklovu „brutální nostalgii“ Tanec hraček, Svobodové SenAnderSen a Skutr: Understand**. Jen pro pořádek dodejme, že Andersen jsme si loni připomínali hned dvakrát, a to v souvislosti s dvoustým výročím jeho narození a zároveň uběhlo 130 let od jeho úmrtí.

Od Ibsenovy smrti nás letos dělí jedno století. Autorovo snad neuváděnější drama **Peer Gynt** obnovili v **Městském divadle v Mladé Boleslavi**, v brněnském **Divadle v 7 a půl** se od roku 2004 drží na repertoáru **Nora** v režii **J. A. Pitínského**. V programu přehlídky se však objeví jiná inscenace tohoto režiséra, známého svým nezaměnitelným poetickým viděním světa, méně proslulé Ibsenovo drama **Rosmersholm**, a to v **Národním divadle v Brně**. Nutno dodat, že Pitínský má k norské, potažmo severské dramatu blízkost, nedávno nastudoval ještě jednoho Ibsena (**Když my z mrtvých procítáme**) pro **brněnský Český rozhlas** a v ostravském **Divadle Petra Bezruče** se hraje v jeho inscenaci dvě hry současného norského dramatika **Jona Fosse Syn. Zima**. A to není všechno, předtím zde Pitínský ještě režíroval text Švéda **Larse Noréna Chaos je sousedem Boha**.

Ibsenem uhranut, zdá se, je režisér **Jan Nebeský**. Během své dráhy uvedl tři inscenace Přízraků, dvě Johna Gabriela Borkmana a jednu Stavitele Solnesse. Jeho současné, provokativní pojetí **Divoké kachny** v pražském **Divadle v Dlouhé** je jednou z nejvýraznějších inscenací, které lze na českých scénách momentálně spatřit.

Klasický severský triumvirát uzavírá švédský dramatik a prozaik **August Strindberg**. Ten, přesto že žádné jubileum neslaví, objevuje se na českých scénách spontánně v několika podobách: **Sonáta duchů** ve studentském **Disku**, **Hra snů** v podání **Bohnické divadelní společnosti**. Na Strindberga „přečteného“ švýcarským dramatikem Friedrichem Dürrenmattem si pak můžete zajít do divadla **Ungelt**. Inscenace se jmenuje **Play Strindberg**.

Patří švédský filmový a divadelní režisér **Ingmar Bergman** ještě k současným autorům nebo už ke klasikům? Ať tak nebo tak, jeho filmové scénáře lákají čas od času tvůrce k uvedení na divadle. A tak v Čechách například můžete momentálně vidět v produkci **Studia Dva Podzimní sonátu**, která se hraje ve **Švandově divadle na Smíchově**. **Scény z manželského života** uvádí zase **Divadlo na Vinohradech**.

Unikátní případ „adaptační rošády“ představuje norská komedie o dvou mentálně retardovaných chlapících. Zprvu románová trilogie **Ingvara Ambjørnsena**, kterou v roce 2001 zpopularizoval film režiséra **Pettera Næsse**, se stala současným hitem českého divadla. Ten titul jste už určitě někde slyšeli: **Elling a Kjell Bjarne aneb Chvála bláznovství**. V rámci přehlídky zmiňujeme dvě inscenace: pražského divadla **Kalich** a **Východočeského divadla v Pardubicích**.

O **Jonu Fosseovi** byla již řeč v souvislosti s Pitínského uvedením dramatického dvojvečera **Syn. Zima u Bezručů**. Jen tedy na okraj připomeňme, že ještě nedávno se hrál tento autor také v pražském **Činoherním klubu** – v režii Martina Čičváka to byly hry **Jméno/ Noc zpívá své písně**. V současné době se na této scéně hraje Hansonova scénická verze dánského kultovního filmu **Thomase Vinterberga a Mogense Rukova Rodinná slavnost**.

Z jiných současných severských autorů připomeňme ještě **Juliana Garnera**, autora norského původu, písničiči ovšem anglicky. Jeho hra **Probouzení**, která se objevila také pod názvem Černí býci, se hrála v Západočeském divadle v Chebu, v Divadle v Celetné a nyní bude mít derniéru v **Žižkovském divadle Járy Cimrmana**, kde ji nastudovali studenti **Pražské konzervatoře**. Z autorů, kteří momentálně nejsou na repertoáru, ale v minulosti byli v Čechách několikrát uvedeni, jmenujme ještě např. švédského dramatika **Per Olov Enquista** či finského prozaika a dramatika **Miku Waltariho**.

Pokud jde o děti, těm je věnována především pohádka **Astrid Lindgrenové Bratři lví srdce** v **Rokoku**. Světoznámé postavičky skřítků Mumínků inspirovaly Renatu Nechutovou z divadla **Minaret** k vlastní hře, která se pod názvem **Skřítky v údolí** hraje např. v pražské **Redutě**.

Kromě autorů, kteří se v současné době objevují na českých divadelních scénách, bych chtěla upozornit ještě na dvě „severské“ umělkyně, které u nás již delší dobu působí. Performerka **Steffi Thors** přijela do Čech z Islandu. **Lilian Malkina** je herečka pocházející z Estonska, hraje v Divadle na Fidočarce, viděli jsem ji ve filmu, v televizi a v divadle **Viola** má svůj moudrý a zábavný pořad **Lilian Malkina – kulatá, veselá**, nejen o Estonsku a Lotyšsku.

Jak je vidět, severským autorům jsou naše divadla poměrně otevřená. Nejvíce se na našich scénách daří Norům a Švédům. Tento text je jen letmým zastavením nad současnou tvorbou ve severu na českých scénách. Samozřejmě nejde o úplný výčet všech inscenací, autorů, tvůrců. Mnohé také zbývá v budoucnu ještě objevit. Zejména pokud jde o současnou tvorbu a destinace jako např. Finsko, Dánsko, Island nebo Pobaltí... Tak tedy: **Vzhůru na sever!**

LUCIE NĚMEČKOVÁ, dramaturgyně

program

Divadlo v Dlouhé

Dlouhá 39, Praha 1
Rezervace vstupenek:
tel. 221 778 629, 224 826 795
www.divadlodlouhe.cz

26. dubna v 19.00

Henrik Ibsen: Divoká kachna

Režie: J. Nebeský

Hrají: J. Pokorná, J. Vondráček, M. Daniel, L. Trmíková ad.

Po mnoha letech se vrací domů Gregers Werle. Když hned na začátku odmítne rozhodně otcovu ruku, podanou ke smíru, vrhne se okamžitě s vervou ještě větší do uspořádání rodinných poměrů svého dávného přítele Hjalmar Ekdala... Divák se celou dobu nezadržitelně baví komickými situacemi a trapným nedorozuměním postav a přitom tuší, že je svědkem neodvratné tragédie, která v něm zároveň budí hrůzu a soucit.

Národní divadlo v Brně

Dvořákova 11, Brno
Rezervace vstupenek:
tel. 841 113 355, 542 158 183, 542 158 184
www.ndbrno.cz

22. dubna v 19.00

MAHENOVO DIVADLO

Henrik Ibsen: Rosmersholm

Režie: J. A. Pitínský

V hlavních rolích: Martin Huba a Kateřina Holánová.

Drama plné vášně. Konec velkého pokolení. Majitel Rosmersholmu, Johannes Rosmer, bývalý farář, je posledním ze starého rodu vlivných důstojníků a úředníků. Je poznamenán tragédií své ženy Beaty – ta zemřela kdysi dávno. Za Rosmerova mládí jej silně ovlivňovala Rebekka – ta jej přivedla k volno-myšlenkářství a idealistickému světonázoru. Odhalené skutečnosti z Rebečina života dovedou dvojici k tragickému vyústění.

26. dubna v 19.00

MAHENOVO DIVADLO

Hans Christian Andersen: Sněhová královna

Režie: N. Deáková

V hlavních rolích: E. Novotná, Z. Ščerbová, P. Rakušan.

Ledová pohádka o síle lásky. V jednom malém městečku žily dvě děti – Kaj a Gerda. Měly se velmi rády a často si spolu hrály až do chvíle, kdy do Kajova oka a srdce spadla střepina zla...

Divadlo Disk

Karlova 26, Praha 1
Retervace vstupenek:
tel. 221 111 086, 221 111 065
www.divadlodisk.cz

27. dubna v 19.30

August Strindberg: Sonáta duchů

Režie a úprava: T. Pomoriški
Absolventská inscenace 4. ročníku
KALD DAMU 2005/2006

Všechny postavy jsou mrtvé. Jen Student prochází klinickou smrtí způsobenou zraněním, které utrpěl při záchraně lidí ze zříceného domu. Právě tento dům a zločiny, které postavy za života spáchaly, je navzájem spojují.

Divadlo Ungelt

Malá Štupartská 1, Praha 1
Rezervace vstupenek: tel. 224 828 082
vstupenky@divadlounge.cz
www.divadlounge.cz

24. dubna v 19.55

Friedrich Dürrenmatt: Play Strindberg

Režie: H. Burešová

Hrají: Ch. Poullain, J. Lábus, M. Etzler.

„I šťastné manželství je malér. Manželství je vůbec malér.“ Švýcarský dramatik Friedrich Dürrenmatt přebíral od švédského autora Augusta Strindberga námět a základní divadelní nápad. Z herecké hry se stala hra pro herce. Z měšťanské manželské tragédie pak komedie o měšťanských manželských tragédiích: Play Strindberg!

Studio Dva

uvádí ve Studiu Švandova divadla Štefánikova 57, Praha 5
Rezervace vstupenek: tel. 257 318 666
www.studioudva.cz

26. dubna v 19.00

Ingmar Bergman: Podzimní sonáta

Režie: P. Hartl

Hrají: D. Kolářová, B. Kodetová, H. Bor, M. Borová.

Strhující severské drama o bolestném vztahu mezi matkou a dcerou, které společně v průběhu jedné noci projdou nemilosrdně krutým očistcem. Co je v životě člověka nejdůležitější? Je to jeho dílo, krása, po které touží a které je ochoten všechno obětovat? Nebo jsou to jeho nejbližší, kteří ho milují a potřebují jeho lásku?

Divadlo Minor

Vodičkova 6, Praha 1
Rezervace: tel. 222 231 351
pokladna@minor.cz
www.minor.cz

2.–5. května v 9.30

Hans Christian Andersen: O Malence

Režie: J. Jirků

Komorní variace pro jednu herečku L. Volfová, loutky a dva muzikální prince (J. Matásek a R. Vergner).

Malenka je malinkatá holčička, která se narodila v květu tulipánu. Musí vzdorovat několika nápadníkům, bojovat s přírodními živly, zachraňovat ptačí životy a najít své místo ve světě...

Divadlo F. X. Šaldy Liberec

Náměstí Dr. E. Beneše 22, Liberec
Rezervace: tel. 485 101 523,
pokladna@saldovo-divadlo.cz
www.saldovo-divadlo.cz

„Ke každé vstupence obdržíte **slevový kupon** ve výši **50 %** na vstupenku veletrhu Svět knihy Praha 2006, kterou předložíte u pokladen Výstaviště, Praha-Holešovice ve dnech 4.–7. 5. 2006“

28. dubna v 19.00

Herman Severin Lovenskiold: Andersen

Režie a choreografie: G. Skála

V hlavních rolích: P. Šimek, M. Štípa, K. Miko-
vá, O. Izdny, P. Zemanová a baletní soubor
DFXŠ.

Taneční příběh o slavném pohádkáři, který však nejprve hledal uznání u dospělých. Příběh svého života vylíčil v románu, který začíná slovy: „Můj život je jedna krásná pohádka...“ Andersen je jeden z prvních skutečných Evropanů. Ve své době uvažoval velice moderně a jeho osud je stále inspirující.

28. dubna v 19.00

Axel Hellstenius: Elling a Kjell aneb Chvála bláznovství

Režie: J. Seydler

V hlavních rolích: R. Žák a J. Kalužný.

Norská komedie plná překvapivého humoru a přívětivé víry v sílu přátelství, lásky a všech přirozených lidských citů, které dávají životu smysl a cestu. Elling a Kjell zabloudili v překotném tempu a odcizenosti dnešního světa, proto museli nějaký čas odpočívat a uvědomovat si sebe sama v bezpečí léčebného ústavu... Ale pozor, tato výjimečně dobrá hra není o psychopatech. Je o citlivých lidech, potýkajících se s obyčejným životem v dnešním agresivním světě

24. dubna v 19.00

Julian Garner: Probouzení

Režie: J. Bábek

Absolventské představení 6. ročníku HDO.

Anglický spisovatel srostlý s Norskem anebo norský spisovatel anglického původu – tak by se dal charakterizovat dramatik a scénárista Julian Garner. Drama Probouzení je jeho dosud nejuspěšnějším dílem (za první verzi této hry, nazvanou Černí býci, získal v roce 1989 prestižní Ibsenovu cenu). Je to příběh o vině a odčinění, o zápasu člověka s osudem, o pocitu marnosti, kterou takový zápas přináší, i o jiskřičce naděje, kterou v sobě skrývá.

Divadlo Kalich

Jungmannova 9, Praha 1
Rezervace: tel. 296 245 311,
pokladna@kalich.cz
www.kalich.cz

2. května v 19.00

Axel Hellstenius: Elling a Kjell Bjarne aneb Chvála bláznovství

Režie: O. Zajíc

Hrají: V. Dlouhý, M. Dlouhý, L. Stejskalová / E. Leinweberová a V. Fridrich / R. Jaškův
Elling a Kjell Bjarne jsou regulérní cvoci. Jdou na nervy panu Franku Aslimu z magistrátu města Oslo, spořádanému, kvalifikovanému a zcela normálnímu člověku, neboť jeho dobré profesionální úmysly proměňují v ohňostroj nesmyslů. A ještě ke všemu se mu ti dva cvoci dostávají pod kůži. Jemu, divákům, čtenářům knih Ingvara Ambjornseny, který už o Ellingovi napsal čtyři nesmírně úspěšné knihy. Na konci cesty se nabízí otázka, kdo je tu vlastně blázen?

Východočeské divadlo Pardubice

U Divadla 50, Pardubice
Rezervace:
tel. 466 657 208, 466 657 210, 466 616 432,
466 616 430,
www.vcd.cz

Divadlo Petra Bezruče

28. října 120, Ostrava
Rezervace: tel./fax 596 618 363-4
www.info@bezrucic.cz, www.bezrucic.cz

2. května v 19.30

Jon Fosse: Syn. Zima

Režie: J. A. Pitínský

Hrají: P. Gajdoš, Tereza Vilišová, Zdena Przebindová, Norbert Lichý a Tomáš Dastlík.
Dvě hry v jednom příběhu. Jon Fosse je po Henrikovi Ibsenovi druhým norským dramatikem, který oslovil svět. Jeho hry mají blízko k absurdnímu divadlu. Zima líčí setkání dvou osamělých lidí – nesmělého muže s aktorkou, který zmešká jakési jednání, a opilé ženy zoufale usilující o sblížení. V Synovi otec a matka posedávají a vyplňují čas prázdnou slámou slov. Jakkoli různé jsou hry Zima a Syn na jevišti pojety – vypovídají souhlasně o snaze o sblížení, osamění, okorání citů a ztrátě naděje.

Divadlo konzervatoře Praha

Na scéně Žižkovského divadla Járy Cimrmana
Štítného 5, Praha 3
Rezervace: tel. 222 781 860, 222 780 396
kancelar@zizkovskedivadlo-jc.cz
http://www.prgcons.cz/akce/dik.asp

Rokoko

Scéna Městských divadel pražských
Václavské nám. 38, Praha 1
Rezervace: tel. 224 217 113, 224 213 406,
fax 224 211 260, rokoko@rokoko.cz
www.rokoko.cz

4. května v 10.00

Astrid Lindgrenová: Bratři Iví srdce

Režie: T. Zielínský

Hrají: K. Hádek a M. Matějka.

Pohádkové dobrodružství pro děti i dospělé. Příběh odvahy, cti a věrného přátelství, které zvítězilo nad smrtí, zradou i nenávistí je plný napětí, překvapivých proměn a zátraků. Karel je desetiletý chlapec, který leží doma těžce nemocný s tuberkulózou. Jeho třináctletý bratr Jonatán mu ukracuje dlouhou chvíli vyprávěním příběhů o podivuhodné zemi Nangijale. Oba bratři se do vyprávění natolik vžijí, že nakonec všechny příběhy skutečně prožívají.

Viola

Národní třída 7, Praha 1
Rezervace: tel./fax: 224 220 844
www.divadlviola.cz

4. května v 20.00

Lilian Malkina, kulatá, veselá

Režie: L. Engelová

Spoluúčinkují: V. Nerušilová a H. Bor.

Vážně i nevážně na téma Šolom Alejchem, Rusko, Estonsko, Izrael, Čechy – hlavně však večer neuvěřitelných příběhů „Koljovy babičky“.